

31998R0974

1998.5.11.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 139/1

A TANÁCS 974/98/EK RENDELETE**(1998. május 3.)****az euro bevezetéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

mokban; mivel az Európai Tanács ezenkívül úgy ítélte meg, hogy figyelembe véve a különböző ábécék közötti eltéréseket, a közös valuta nevének az Európai Unió minden hivatalos nyelvén ugyanannak kell lennie;

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 109l. cikke (4) bekezdésének harmadik mondatára,

(3) mivel a Tanács a Szerződés 109l. cikke (4) bekezdésének harmadik mondatával összhangban, az átváltási árfolyamok meghatározásának kivételével, meghozza az euro gyors bevezetéséhez szükséges intézkedéseket;

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Monetáris Intézet véleményére ⁽²⁾,

(4) mivel, amikor egy tagállam a Szerződés 109k. cikke (2) bekezdésének alapján részt vevő tagállammá válik, a Tanács a Szerződés 109l. cikkének (5) bekezdésével összhangban meghozza az eurónak az érintett tagállam közös valutájaként történő gyors bevezetéséhez szükséges egyéb intézkedéseket;

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽³⁾,

(1) mivel ez a rendelet meghatározza az eurót bevezető tagállamok monetáris jogának rendelkezéseit; mivel az euro bevezetésével kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló, 1997. június 17-i 1103/97/EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ már megállapította a szerződések folytonosságára, a jogi eszközökben az ECU-re való hivatkozások euróra való cserélésére és a kerekítés szabályaira vonatkozó rendelkezéseket; mivel az euro bevezetése érinti a részt vevő tagállamok teljes népességének mindennapi ügyleteit; mivel e rendelet és az 1103/97/EK rendelet intézkedésein kívül egyéb intézkedéseket is meg kell vizsgálni a kiegyensúlyozott átmenet biztosítása érdekében, különös tekintettel a fogyasztókra;

(5) mivel a Szerződés 109l. cikke (4) bekezdésének első mondata szerint a harmadik szakasz kezdetének napján a Tanács elfogadja azokat az átváltási árfolyamokat, amelyek a részt vevő tagállamok valutáit visszavonhatatlannul rögzítik, és amelyek az euro e valuták helyébe lép;

(2) mivel az Európai Tanács 1995. december 15-i és 16-i madridi ülésén határozta meg, hogy a Szerződésben az európai valutaegységre használt „ECU” kifejezés általános fogalom; mivel a 15 tagállam kormányai megállapodásra jutottak abban, hogy ez a határozat a Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek mindenki által elfogadott és végleges értelmezése; mivel az európai valuta az „euro” nevet kapja; mivel az eurót mint a részt vevő tagállamok valutáját száz valutaegységre osztják, egy valutaegység neve „cent”; mivel a „cent” elnevezés meghatározása nem akadályozza meg e kifejezés különböző változatainak használatát a mindennapi gyakorlat során a tagállamok között;

(6) mivel nincs árfolyamkockázat sem az euro egység és a nemzeti valutaegységek között, sem pedig maguk a nemzeti valutaegységek között, a jogszabályi rendelkezéseket ennek megfelelően kell értelmezni;

(7) mivel a jogi eszközök meghatározására használatos „szerződés” kifejezés mindenfajta szerződéstípust magában foglal, tekintet nélkül arra, hogy milyen módon kötik meg azokat;

⁽¹⁾ HL C 369., 1996.12.7., 10. o.

⁽²⁾ HL C 205., 1997.7.5., 18. o.

⁽³⁾ HL C 380., 1996.12.16., 50. o.

⁽⁴⁾ HL L 162., 1997.6.19., 1. o.

(8) mivel az euróra való zökkenőmentes áttérés biztosítása érdekében átmeneti időszakra van szükség a részt vevő tagállamok valutáinak az euróval történő felváltása és az

euro-bankjegyek és -érmék bevezetése között; mivel ez alatt az időszak alatt a nemzeti valutaegységek az euro alegységeiként kerülnek meghatározásra; mivel ezáltal jogi egyenértékűség jön létre az euro egység és a nemzeti valutaegységek között;

- (9) mivel a Szerződés 109g. cikkének és az 1103/97/EK rendeletnek megfelelően 1999. január 1-jétől az ECU helyébe az euro lép, mint az Európai Közösségek intézményeinek elszámolási egysége; mivel az euro lesz az Európai Központi Bank (EKB) és a részt vevő tagállamok központi bankjainak az elszámolási egysége is; mivel összhangban a madridi következtetésekkel a Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) a monetáris politikai műveleteket euro-egységben fogja végezni; mivel ez nem akadályozza meg a nemzeti központi bankokat abban, hogy az átmeneti időszak alatt nemzeti valutaegységükben számlákat vezessenek, különösen személyzetük és közigazgatásuk számára;
- (10) mivel minden részt vevő tagállam engedélyezheti területén az euro-egység általános használatát az átmeneti időszak alatt;
- (11) mivel az átmeneti időszak alatt a szerződésekben, a nemzeti jogszabályokban és az egyéb jogi eszközökben érvényesen használhatóak mind az euro-egység, mind a nemzeti valutaegységek; mivel ezen időszak alatt e rendeletnek egyetlen rendelkezése sem érinti a valamely jogi eszközben szereplő, egy nemzeti valutaegységre történő bármilyen hivatkozás érvényességét;
- (12) mivel, eltérő megállapodás hiányában, a gazdasági szereplőknek tiszteletben kell tartaniuk egy jogi eszköz denominációját a jogi eszköz alapján végzett ügyleteik során;
- (13) mivel az euro-egység és a nemzeti valutaegységek ugyanannak a valutának az egységei; mivel biztosítani kell azt, hogy egy részt vevő tagállamon belül a számlajóváírás útján végzett kifizetések mind euro-egységben, mind az adott nemzeti valutában lebonyolíthatóak legyenek; mivel a számlajóváírás útján végzett kifizetésekre vonatkozó rendelkezéseket azokra a határokon átnyúló kifizetésekre is alkalmazni kell, amelyek euro-egységben vagy a hitelező számlájának nemzeti valutájának egységében vannak denominálva; mivel a fizetési rendszerek zökkenőmentes működését az e rendszerekben alkalmazott fizetési eszközökkel történő számlajóváírásra vonatkozó rendelkezések megállapításával kell biztosítani; mivel a számlajóváírás útján végzett kifizetésekre vonatkozó rendelkezések nem foglalhatják magukban azt, hogy a pénzügyi közvetítők kötelesek legyenek az euro bármelyik egységében denominált másfajta fizetési lehetősége-

ket vagy termékeket kínálni; mivel a számlajóváírás útján végzett kifizetésekre vonatkozó rendelkezések nem tiltják meg a pénzügyi közvetítők számára, hogy az átmeneti időszak alatt összehangolják azoknak az euro-egységben denominált fizetési módoknak a bevezetését, amelyek közös műszaki infrastruktúrára alapulnak;

- (14) mivel, az Európai Tanács madridi ülésén hozott következtetéseknek megfelelően, 1999. január 1-jétől a részt vevő tagállamok új értékesíthető államadósságukat euro-egységben bocsátják ki; mivel kívánatos, hogy lehetővé váljék a tartozás kibocsátói számára, hogy kinn levő tartozásaikat euro-egységben redenominálják; mivel a redenominációra vonatkozó rendelkezéseknek alkalmazhatóaknak kell lenniük harmadik országok igazságszolgáltatásában is; mivel a kibocsátók számára lehetővé kell tenni, hogy redenominálják kinn levő tartozásaikat, ha az adósságot egy olyan tagállam nemzeti valutájának egységében denominálták, amely államháztartása kinn levő tartozásainak egy részét vagy egészét redenominálta; mivel az a vonatkozó nemzeti jogszabályok tárgyát képezi, e rendelkezéseknek nem célja, hogy olyan további intézkedéseket vezessenek be, amelyek módosítják a felvett hitelek feltételeit annak érdekében, hogy megváltoztassák többek között a felvett hitelek nominális összegét; mivel kívánatos, hogy lehetővé tegyék a tagállamok számára, hogy megtegyék a szervezett piacok működési eljárásai elszámolási egységének megváltoztatásához szükséges intézkedéseket;
- (15) mivel közösségi szinten további intézkedésekre is szükség lehet annak tisztázása érdekében, hogy az euro bevezetése milyen hatással van a közösségi jog fennálló rendelkezéseinek alkalmazására, különösen a nettósítással, a beszámítással és a hasonló hatású technikákkal kapcsolatban;
- (16) mivel az euro-egység használatára vonatkozó bármilyen kötelezettség csak a közösségi jog alapján írható elő; mivel a részt vevő tagállamok megengedhetik az euro-egység használatát az államháztartási szektorral folytatott ügyletek során; mivel az Európai Tanács madridi ülésén elfogadott forgatókönyvnek megfelelően az euro-egység használatának általánossá tételére meghatározott időkeretet megállapító közösségi szabályozás hagyhat némi szabadságot az egyes tagállamoknak;
- (17) mivel a Szerződés 105a. cikkének megfelelően a Tanács intézkedéseket fogadhat el, hogy harmonizálják az összes pénzérme címletét és műszaki előírásait;

- (18) mivel szükség van a bankjegyek és pénzürmék hamisítása elleni megfelelő védelemre;
- (19) mivel a nemzeti valutaegységekben denominált bankjegyek és érmék legkésőbb az átmeneti időszak vége után hat hónappal elveszítik törvényes fizetőeszköz minőségüket; mivel a bankjegyekkel és pénzürmékkal történő fizetéseknek a tagállamok által közérdekű megfontolásokból bevezetett korlátozása nem összeegyeztethetetlen az euro-bankjegyek és -érmék törvényes fizetőeszköz minőségével, feltéve, hogy más törvényes eszközök is rendelkezésre állnak a pénzbeli követelések elszámolására;
- (20) mivel az átmeneti időszak végétől az átmeneti időszak végén fennálló jogi eszközökben előforduló hivatkozásokat euro-egységre való hivatkozásokként kell értelmezni a vonatkozó átváltási árfolyamoknak megfelelően; mivel ezért a fennálló jogi eszközök fizikai redenominálása ehhez nem szükséges; mivel az 1103/97/EK rendeletben meghatározott kerekítési szabályokat kell alkalmazni az átmeneti időszak végén vagy azt követően végzett átváltásokra is; mivel az érthetőség miatt kívánatos lehet, hogy a fizikai redenominációra a lehető legkorábbi alkalmas időpontban sor kerüljön;
- (21) mivel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozó egyes rendelkezésekről szóló 11. jegyzőkönyv (2) bekezdése előírja, hogy többek között az említett jegyzőkönyv (5) bekezdését kell alkalmazni, ha az Egyesült Királyság értesíti a Tanácsot, hogy nem kíván a harmadik szakaszba lépni; mivel az Egyesült Királyság 1997. október 30-án értesítette a Tanácsot, hogy nem kíván belépni a harmadik szakaszba; mivel az (5) bekezdés előírja, hogy többek között a Szerződés 109l. cikkének (4) bekezdését nem kell alkalmazni az Egyesült Királyságra;
- (22) mivel Dánia, hivatkozva a Dániára vonatkozó egyes rendelkezésekről szóló 12. jegyzőkönyv (1) bekezdésére, értesítette a Tanácsot az 1992. december 12-i edinburgh-i határozat keretében, hogy nem fog részt venni a harmadik szakaszban; mivel ezért, az említett jegyzőkönyv (2) bekezdésének megfelelően, a Szerződésnek, valamint a KBER alapokmányának az eltérésekre vonatkozó cikkeit és rendelkezéseit Dániára is alkalmazni kell;
- (23) mivel a Szerződés 109l. cikke (4) bekezdésének megfelelően a közös valutát csak az eltéréssel nem rendelkező tagállamokban fogják bevezetni;
- (24) mivel ezért e rendeletet a Szerződés 189. cikkének megfelelően és a 11. és 12. jegyzőkönyvre, valamint a 109k. cikk (1) bekezdésére is figyelemmel alkalmazni kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. RÉSZ

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

E rendelet alkalmazásában:

- „részt vevő tagállamok”: Belgium, Németország, Spanyolország, Franciaország, Írország, Olaszország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Portugália és Finnország,
- „jogi eszközök”: a törvényi és rendeleti rendelkezések, a közigazgatási aktusok, a bírósági határozatok, a szerződések, az egyoldalú jogi aktusok, a fizetési eszközök a bankjegyek és az érmék kivételével, valamint az egyéb jogi hatással bíró eszközök,
- „átváltási árfolyam”: az a visszavonhatatlanul rögzített átváltási árfolyam, amelyet a Tanács az egyes részt vevő tagállamok valutája vonatkozásában a Szerződés 109l. cikke (4) bekezdése első mondatának megfelelően elfogadott,
- „euro-egység”: a 2. cikk második mondatában említett valutaegység,
- „nemzeti valutaegységek”: a részt vevő tagállamok valutaegységei, ahogyan azokat a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszának kezdete előtti napon meghatározzák,
- „átmeneti időszak”: az 1999. január 1-jén kezdődő és 2001. december 31-én befejeződő időszak,
- „redenomináció”: annak az egységnek a megváltoztatása, amelyben a kinn levő tartozás összegét megállapították, helyettesítve a nemzeti valutaegységet az euro-egységgel a 2. cikkben meghatározottak szerint, de anélkül hogy a redenomináció a tartozás bármely egyéb feltételét módosítaná, mivel ezek a vonatkozó nemzeti jogszabályok által szabályozott kérdések.

II. RÉSZ

**A RÉSZT VEVŐ TAGÁLLAMOK VALUTÁINAK CSERÉJE
EURÓRA**

2. cikk

1999. január 1-jétől a részt vevő tagállamok valutája az euro. A valutaegység egy euro. Egy euro száz centre osztható.

3. cikk

Az euro az átváltási árfolyamnak megfelelően a részt vevő tagállamok valutája helyébe lép.

4. cikk

Az euro az Európai Központi Bank (EKB) és a részt vevő tagállamok központi bankjainak elszámolási egysége.

III. RÉSZ

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

5. cikk

A 6., 7., 8. és 9. cikket az átmeneti időszak alatt kell alkalmazni.

6. cikk

(1) Az eurót az átváltási árfolyamoknak megfelelően a nemzeti valutaegységekre is fel kell osztani. A nemzeti valutaegységek felosztását fenntartják. E rendelet előírásaira is figyelemmel a részt vevő tagállamok monetáris jogát továbbra is alkalmazni kell.

(2) Ha egy jogi eszköz egy nemzeti valutaegységre történő hivatkozást tartalmaz, ez a hivatkozás az átváltási árfolyamoknak megfelelően ugyanúgy érvényes, mintha az euro-egységre hivatkoznának.

7. cikk

A részt vevő tagállamok valutáinak euróra történő cseréje önmagában nem eredményezi a csere időpontjában fennálló jogi eszközök denominációjának megváltozását.

8. cikk

(1) Az egy nemzeti valutaegység használatát előíró vagy abban denominált jogi eszközök alapján végrehajtandó ügyleteket az adott nemzeti valutaegységben kell teljesíteni. Az euro egység használatát előíró vagy abban denominált jogi eszközök alapján végrehajtandó ügyleteket ebben az egységben kell teljesíteni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseitől a felek közös megegyezés alapján eltérhetnek.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezései ellenére bármilyen összeget, amelyet akár euro-egységben, akár egy adott részt vevő tagállam nemzeti valutaegységében denomináltak, és abban a tagállamban, a hitelező számláján történő jóváírással kell teljesíteni, az adós teljesíti azt akár euro-egységben, akár az adott nemzeti valutaegységben. Az összeget a számla denominációjában, minden átváltást az átváltási árfolyamon végrehajtva kell a hitelező számláján jóváírni.

(4) Az (1) bekezdés rendelkezései ellenére minden részt vevő tagállam megteheti a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy:

- az Integrált Számlák Európai Rendszerének meghatározása szerint euro-egységben redenominálják a tagállam államháztartása által nemzeti valutaegységben denominált és saját jogszabályai szerint kibocsátott kinn levő tartozást. Ha egy tagállam ilyen intézkedést tesz, a kibocsátók euro-egységben redenominálhatják a tagállam nemzeti valutaegységében denominált tartozást, hacsak a redenominációt a szerződési feltételek kifejezetten ki nem zárják; ezt a rendelkezést kell alkalmazni az egy tagállam államháztartása által kibocsátott értékpapírokra, akárcsak a tőkepiacokon forgalomképes kötvényekre és a hitelviszonyt megtestesítő

értékpapírok egyéb formáira, valamint az egyéb adósok által kibocsátott pénzüpi eszközökre is,

- lehetővé tegyék működési eljárásaik elszámolási egységének nemzeti valutaegységről euro-egységre történő cseréjét:

a) az olyan piacok számára, amelyeken az értékpapír-befektetési szolgáltatásokról szóló, 1993. május 10-i 93/22/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ mellékletének B. szakaszában felsorolt valamely eszköz vagy egyéb áru rendszeres kereskedelme, elszámolása és kiegyenlítése történik; és

b) az olyan rendszerek számára, amelyekben fizetési eszközök rendszeres kereskedelme, elszámolása és kiegyenlítése történik.

(5) A (4) bekezdés rendelkezésein kívül az euro-egység használatát előíró egyéb rendelkezéseket a részt vevő tagállamok csak a közösségi jog által meghatározott ütemezésnek megfelelően fogadhatnak el.

(6) A részt vevő tagállamok nettósítást, beszámítást vagy ehhez hasonló hatású technikákat megengedő vagy előíró nemzeti jogszabályi rendelkezéseit kell alkalmazni a pénzügyi kötelezettségekre, függetlenül azok denominációjától, amennyiben az euro-egységben vagy nemzeti valutaegységben történt, az átváltási árfolyamokon végrehajtott átváltással.

9. cikk

A nemzeti valutaegységben denominált bankjegyek és pénzér-mék területi érvényességi határai között megtartják az e rendelet hatálybalépése előtti napon fennálló törvényes fizetőeszköz minőségüket.

IV. RÉSZ

EURO-BANKJEGYEK ÉS -ÉRMÉK

10. cikk

2002. január 1-jétől az EKB és a részt vevő tagállamok központi bankjai forgalomba hozzák az euróban denominált bankjegyeket. A 15. cikk sérelme nélkül, kizárólag ezek az euróban denominált bankjegyek azok, amelyek törvényes fizetőeszköz minőséggel rendelkeznek ezekben a tagállamokban.

⁽¹⁾ HL L 141., 1993.6.11., 27. o. A 95/26/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelvvel (HL L 168., 1995.7.18., 7. o.) módosított irányelv.

11. cikk

2002. január 1-jétől a részt vevő tagállamok euróban vagy centben denominált pénzérmeiket bocsátanak ki, amelyek megfelelnek azoknak a címleteknek és technikai jellemzőknek, amelyeket a Szerződés 105a. cikke (2) bekezdése második mondatának megfelelően a Tanács állapíthat meg. A 15. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül, kizárólag ezek a pénzérmeik rendelkeznek törvényes fizetőeszköz minőséggel ezekben a tagállamokban. A kibocsátó hatóság és azon személyek kivételével, akiket a kibocsátó tagállam nemzeti jogszabályai erre kifejezetten kijelölnek, egyetlen fél sem kötelezhető arra, hogy egyszeri kifizetés alkalmával ötven érménél többet elfogadjon.

12. cikk

A részt vevő tagállamok biztosítják, hogy megfelelő szankciókkal lépjenek fel az euro-bankjegyek és -érmék hamisítása és utánzása ellen.

V. RÉSZ**ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK****13. cikk**

A 14., 15. és 16. cikket az átmeneti időszak végétől kell alkalmazni.

14. cikk

Ahol az átmeneti időszak végén fennálló jogi eszközökben hivatkoznak a nemzeti valutaegységekre, ott a hivatkozásokat az euro-egységre történő hivatkozásként kell értelmezni, a

Ez a rendelet a Szerződésnek megfelelően, a 109k. cikk (1) bekezdésére, valamint a 11. és 12. sz. jegyzőkönyvre is figyelemmel, teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 1998. május 3-án.

vonatkozó átváltási árfolyamoknak megfelelően. Az 1103/97/EK rendeletben megállapított kerekítési szabályokat kell alkalmazni.

15. cikk

(1) A 6. cikk (1) bekezdésében említett, nemzeti valutában denominált bankjegyek és pénzérmeik törvényes fizetőeszközök maradnak területi érvényességi határaik között az átmeneti időszak végét követő legkésőbb hat hónapig; ezt az időszakot a nemzeti jog lerövidítheti.

(2) Minden részt vevő tagállam az átmeneti időszak végét követő hat hónapon belül megállapíthatja a nemzeti valutaegységben denominált bankjegyek és érmék használatának a 6. cikk (1) bekezdésében említett szabályait, és megteheti minden, a bevonásuk megkönnyítése érdekében szükséges intézkedést.

16. cikk

A részt vevő tagállamok jogszabályainak vagy gyakorlatának megfelelően a bankjegyek és pénzérmeik kibocsátói továbbra is elfogadják az általuk korábban kibocsátott bankjegyeket és pénzérmeiket, az átváltási árfolyamnak megfelelően átváltott euróért cserébe.

VI. RÉSZ**HATÁLYBALÉPÉS****17. cikk**

Ez a rendelet 1999. január 1-jén lép hatályba.

a Tanács részéről
az elnök
G. BROWN